

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroske
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katol. tis-
kovnega društva do-
birajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 11.

V Mariboru, dne 17. marcija 1898.

Tečaj XXXII.

Kaj hoče Thunovo ministerstvo?

Zadnjič smo na tem mestu navedli imena novih ministrov ter k sklepu rekli, da se bo Franc grof Thun trudil za resnico in pravico, skrbel za red ter gledal na to, da avstrijske postave zopet dobijo veljavo. Danes pa hočemo o programu ali namenu novega ministerskega predsednika nekoliko več spregovoriti. Ni še sicer on govoril v državnem zboru, ker se ta snide šele prihodnji ponedeljek, a o tem, kaj da on hoče, pišejo »Narodni Listy« dne 9. marcija nastopno:

«Nova vlada si bo z ozirom na materialne potrebščine tostranske polovice prizadevala doseči obnovo pravične nagodbe z Ogersko. Z največjo vnemo bo izpodbila vsak poskus ekstremnih strank, ki bi hotele preprečiti parlamentarno rešitev nagodbenega vprašanja. V to svrhu je pripravljen grof Thun posluževati se sredstev, ki se bodo sicer nekoliko razlikovala od postav Falkenhaynove, a imela večji uspeh. Pridobitev nemške veleposestva se smatra za razrušenje nemške solidarnosti. V reševanje večjih načrtov se vlada sicer ne namerava spuščati, pač pa bode označila določno svoje stališče, kadar bo to nujno potrebno.

Česko vprašanje bode skušal grof Thun rešiti vsaj v toliko, da se najde nekaj mir med obema narodnostima. Kar se tiče čeških zahtev, je novi ministerski predsednik voljan izpolniti večinoma vse, kar je obljubil grof Badeni. Z največjo vnemo bode nastopil proti vsaki poulični politiki.

Vprašanje glede deželne avtonomije grof

Thun še ne bo rešil, vendar pa hoče skrbeti za to, da se odkažejo deželni zborom vsa ona dela, ki so začrtana v državnih osnovnih zakonih. Skrbeti hoče nova vlada za finančno izboljšanje posamnih kronovin ter se ozirati na njih potrebe. Vlada bo vsikdar skrbela za materialno izboljševanje kmečkega in obrtnega stanu, njena glavna naloga pa bo v tem, da bo krepila v prebivalstvu dinastično čut in dinastično zvestobo, to je čut in zvestobo do cesarske hiše.»

Kaj ne lep program na prvi pogled! Škoda, da se pa na sv. vero nič ne ozira. Dokler se ljudstva avstrijska z vso vnemo ne bodo poprijela verskih resnic in kršč. pravičnosti, ne pridejo do miru, ne do blagostanja, do pravega avstrijskega domoljubja pa ne oni elementi, ki gledajo čez mejo v Nemčijo ali ki sploh hočejo prevreči ves državni red.

Thunova vlada obljubuje, da bo vsikdar skrbela za gmotno izboljšanje kmečkega in obrtnega stanu. Mi bi pristavili, da naj vlada vedno gleda na vse delavske stanove, in to se naj brž ko brž zgodi. Kmetje so se že več ali manj navolili vednih obljub. Gospoda visoka! Naj kmet vendar že skoro vidi in čuti, da vam je res kaj mar za ta najtrdnjši steber države!

Glejmo vendar na mejo!

Kamor se ozre, toliko narodnega dela, ki čaka krepke volje, da človek ne vé, česar bi se naj lotil najprej. Kako bi pa tudi drugače bilo! Sovražnikov, in sicer mnogo močnejših od nas, nebroj, v nas samih pa vkljub

tolikim bridkim izkušnjam in od dne do dne rastoči nevarnosti za naš obstanek še vedno preveč brezbriznosti in malomarnosti! O slovenske lahkomišelnosti! Čitajočim v tujih nam nesovražnih knjigah, da smo Slovenci dobrosrčno veselo ljudstvo, nam taka sodba dopada in nas napolnjuje ponosom, ali ne mamimo se sami, marveč zavedajmo se, da smo lahkomišelní, ter spoznajmo, da nam je sodec le hotel biti mil. Lahkomiselnost je menda naš najhuji greh, in na to stran, na katero grešimo največ, imamo paziti najbolj.

Kaj nam je dalo povod k tej jeremijadi? Ako se ozremo iz mariborskega mesta proti severu in severozahodu, gledamo sicer prijazne Slovenske gorice in zeleni Kozjak, ali iz te zale podobe krili grozno žalostno očitje, ki velja nam, ker smo te kraje precej zane-marjali, ne brigaje se za duševno blaginjo ljudstva, ki v njih biva. V mislih imamo, kar je slovenskega nad Dravo in zahodno od južne železnice; fare: Maribor, Spodnja in Zgornja Sv. Jungerta, Sv. Jurij, Svičina, Luče, Sv. Duh, Sv. Križ, Kapla i. t. d. Šole so v teh krajih deloma trdo nemške, deloma dvojezične, ker pa je razumeti tako, da je učni jezik le v prvih treh letih slovenski. Stariši še govoré med seboj slovenski, z otroki pa že samo ali vendar najraje nemški, to pa le vsled zaslepljenosti, in ker otroci nemški raje govoré nego slovenski. Mnogi otroci slovenskih starišev pa že slovenski več ne znajo, ker jih stariši niso marali učiti. Ti-le pravijo: »Čemu bo otroku slovenski jezik, če pa jaz v uradu in pri gospodi z njim nič ne opravi!« Zanimivo, a seveda žalostno je po teh krajih

Listek.

Nekaj črtic o bučelah.

Že nam trka ljuba spomlad na duri. Narava se polagoma oživlja. Marsikje se že oglašajo vesele ptičice. Izpod grmovja boječe molé spomladanske cvetlice svoje glavice. Komarji in mušice veselo plešejo v solnčnih žarkih svoje kroge. Povsod se vidi novo življenje. Vse se giblje in hiti na delo. Najživahnejše pa je pred ulnjakom. Bučelice, te božje stvarice, ki so počivale celih 6 mesecev, hite na delo, da si v teku leta zopet napolnijo s sladkim medom celice, ki so jih med dolgo zimo skoraj do cela izpraznile.

Mnogo se je že pisalo o bučelah. O bučeloreji so se izdale male knjižice, pa tudi časniki so nam prinašali o njej marsikaj zanimivega. Tako nam je »Slov. Gospodar« podajal pred 10 ali 12 leti cele članke, v katerih nam je prav na tanko orisal celo življenje in delovanje, ki se godi v panju. A mislim, da ne bo odveč, ako tudi jaz podam nekaj črtic o bučelah, ker so se mi te živalice v teku 15 let, kar se bavim z njimi, čez vse priljubile.

Trdimo pač lahko, da si je človek že hitro v začetku, ko se je stalno naselil, izmed

drugih mu potrebnih živalij, vdomačil tudi bučele. Bučele in med nam omenja že sveto pismo. V svetem pismu beremo večkrat o divjem medu, namreč o medu, ki so si ga bučele nanosile v drevesne luknje ali v razpokline na pečevju; vendar pa smemo sklepati, da so Judje in tudi druga ljudstva v Aziji že imela bučele udomačene.

Mnogo podatkov imamo, da so se Grki bavili s bučelorejo. Staro mesto Atene so bile glavni kraj bučeloreje. Postavodajalec Solon, ki je živel od leta 639. do 559. pred Kristusom, je dal v svojih postavah za Atene tudi določila o bučelah. Gorovje Himet na vzhodni strani Aten, kjer raste mnogo dišečega zelišča, je slovelo že nekda in slovi kajpada še tudi dandanes zavoljo izvrstnega medu, ki ga tam bučele znašajo. Aristomah, trinog v Argu na Peloponezu od leta 271.—229. pred Kristusom je bil sloveč bučelar. Sploh so bile bučele Grkom svete živali, katere so smatrali za duše umrlih, ki so zopet prišle iz neba na zemljo. Bučele so jim bile znamenja sreče, blagoslova, pridnosti, snaznosti, reda in domoljubja. Kako so Grki bučele čislali, se sklepa lahko tudi iz tega, ker najdemo na neki vrsti grškega denarja zraven žitnega klasja tudi te živalice vtisnjene.

Mark Terenc Varo, rimski vojskovodja in pisatelj, ki je živel med letom 116. in 27.

pred Kristusom, o katerem se trdi, da je bil najučenejši Rimljan, pripoveduje v svojem tri knjige obsegajočem delu, v katerem popisuje poljedelstvo in sploh kmetijstvo, da so se Rimljani tako močno bavili s bučelorejo, da so nekateri bučelarji dobili v jeseni okoli 3000 klgr. medu. Bogati meščani so imeli zunaj mest cele vile pozidane samo zavoljo bučeloreje. Kolumel, bogat Rimljan sredi prvega stoletja po Kristusu, ki je imel svoja posestva blizu Rima, popiše na tanko, kako se mora z bučelami ravnati, da se dobi od njih dobiček. A bučeloreja ni v starem veku cvela le samo pri Grkih in na italijanskem polotoku, ampak tudi na Španskem. Dokaz temu nam je nekdanje staro mesto Apiarij, kar bi po našem toliko bilo, kakor mesto bučel. Kakor na Grškem gorovje Himet, tako je na Španskem slovelo mesto Apiarij zavoljo izvrstnega medu.

Iz tega sprevidimo, da so se z bučelami bavili že stari narodi. Med so rabili mesto našega sladkorja, potem kot zdravilo znotraj in zunaj, najbolj pa zoper očesne bolezni; tukaj menda medeno vodo, s katero so si oči izmivali. Iz medu so si pa delali tudi nekako pijačo, ki je menda nekoliko podobna bila naši medici. Ta pijača starih je bila menda na enak način pripravljena, kakor nam jo Valvazor v eni svojih knjig, v katerih popisuje vojvodino Kranjsko, riše. Val-

